

Cartea Urantia

<< [Capitolul 95](#) | [Părți](#) | [Conținutul](#) | [Capitolul 97](#) >>

Capitolul 96

Yahweh — Dumnezeuul evreilor

96:0.1 (1052.1) FĂCÂNDU-ȘI o concepție asupra Zeității, omul a început prin a include în toți zeii; apoi, el a subordonat toți zeii străini deității sale tribale, și, în cele din urmă, el i-a exclus pe toți, în afară de Dumnezeuul unic de valoare finală și supremă. Evreii au sintetizat toți zeii în conceptul lor mai sublim al Domnului Dumnezeu al Israelului. Tot astfel au combinat și hindușii mulțimea lor zeități în „spiritualitatea unică a zeilor” descrisă în Rig Veda, în timp ce mesopotamienii și-au redus zeii lor la conceptul mai centralizat de Bel-Marduk. Aceste idei monoteiste s-au maturizat în lumea întreagă la destul de puțină vreme după apariția lui Machiventa Melchizedek în Salem, în Palestina. Dar conceptul de Deitate proslăvit de Melchizedek nu semăna cu acela al filozofiei evolutive de includere, de subordonare și de excludere; el era bazat exclusiv pe puterea

creatoare și a influențat foarte rapid conceptele cele mai elevate ale deității în Mesopotamia, în India și în Egipt.

96:0.2 (1052.2) Religia din Salem a fost respectată ca o tradiție de către keniți și de către diverse alte triburi canaanite. Unul dintre scopurile încarnării lui Machiventa Melchizedek era de a dezvolta o religie a unui Dumnezeu unic, astfel încât să pregătească calea pentru încarnarea unui Fiu al acestui Dumnezeu unic. Mihail nu putea veni pe Urantia înainte ca acolo să existe un popor care să creadă în Tatăl Universal, și în cadrul căruia putea să apară acest Fiu.

96:0.3 (1052.3) Religia Salemului a persistat la keniții din Palestina ca un crez, iar această religie, așa cum au adoptat-o mai târziu evreii, a fost influențată în primul rând de învățăturile morale egiptene, apoi de gândirea teologică babiloniană și, în final, de concepțiile iraniene cu privire la bine și la rău. De fapt, religia ebraică este fundamentată pe alianța dintre Avraam și Machiventa Melchizedek, dar, din punct de vedere evolutiv, ea este consecința a numeroase circumstanțe datorate unor situații excepționale; și, din punct de vedere cultural, ea a făcut împrumutat foarte mult din religia, din moralitatea și din filosofia întregului Levant. Religia ebraică este cea prin care s-au transmis popoarelor occidentale o mare parte a moralității și a gândirii religioase din Egipt, din Mesopotamia și din Iran.

1. Conceptele deității la Semiți

96:1.1 (1052.4) Primii semiți considerau fiecare lucru ca fiind locuit de un spirit. Existau spirite ale lumii animale și ale lumii vegetale; spiritele anotimpurilor, stăpânul progeniturii; spiritul focului, acela al apei și acela al aerului; în sfârșit, un veritabil panteon de spirite de temut și de adorat. Învățăturile lui Melchizedek cu privire la Creatorul Universal nu au distrus niciodată complet credința în aceste spirite subordonate sau în zeii naturii.

96:1.2 (1052.5) Progresul evreilor, începând prin politeism, continuând prin henoteism și ajungând la monoteism, nu a fost o dezvoltare conceptuală neîntreruptă și continuă. Ei au suferit multe regrese în evoluția conceptelor lor despre Deitate, iar pe de altă parte, în toate epocile, au existat idei variabile despre Dumnezeu la diferite grupuri de credincioși semiți. Ei aplicau uneori numeroase denumiri conceptelor lor de Dumnezeu, și, pentru a evita confuzia, trebuie să definim aceste diverse nume ale Deității așa cum se raportează ele la evoluția teologiei iudee:

96:1.3 (1053.1) 1. *Yahweh* era dumnezeul triburilor palestinienelor din sud, care au asociat acest concept al zeității cu muntele Horeb, vulcanul din Sinai. Yahweh era pur și simplu unul dintre sutele și chiar miile de zei ai naturii care captau atenția triburilor și a popoarelor semite, care pretindeau adorarea lor.

96:1.4 (1053.2) 2. *El Elyon*. Timp de secole după trecerea lui Melchizedek prin Salem, doctrina Deității a persistat sub diferite versiuni, dar se folosea în general termenul El Elyon, Preaînaltul Dumnezeu al cerului. Mulți semiți, inclusiv descendenții imediați ai

lui Avraam, l-au venerat simultan pe Yahweh și pe El Elyon în diverse epoci.

96:1.5 (1053.3) 3. *El Shaddai*. Este dificil de explicat ceea ce reprezenta El Shaddai. Această idee de Dumnezeu era un derivat complex al învățăturilor Cărții Înțelepciunii a lui Amenemope, modificată de doctrina lui Anton prezentată de Ikhnaton, și influențată mai departe de învățăturile lui Melchizedek încorporate în conceptul de El Elyon. Pe măsură ce conceptul de El Shaddai impregna gândirea ebraică, el s-a colorat în întregime după credințele care domneau în deșert cu privire la Yahweh.

96:1.6 (1053.4) Una dintre ideile dominante ale religiei acestei epoci a fost conceptul egiptean al Providenței divine, care învăța că prosperitatea materială este o răsplată pentru a-l fi slujit pe El Shaddai.

96:1.7 (1053.5) 4. *El*. În toată această confuzie de terminologie și această imprecizie a conceptului, numeroși credincioși zeloși s-au străduit cu sinceritate să adore toate aceste idei în evoluție despre divinitate, și s-a stabilit practica de a se da numele de El acestei Deități complexe. Iar această expresie mai includea și alți zei ai naturii adorați de către beduini.

96:1.8 (1053.6) 5. *Elohim*. În Kish și în Ur, s-au păstrat multă vreme grupuri sumerian-caldeene care propovăduiau un concept de Dumnezeu trei-într-unul, întemeiat pe tradițiile din vremea lui Adam și a lui Melchizedek. Această doctrină a fost propagată în Egipt, unde

această Trinitate a fost adorată sub numele de Elohim, sau de Eloah la singular. Cercurile filozofice din Egipt și, mai târziu, învățătorii alexandrini de origine ebraică, propovăduiau această unitate a zeilor plurali. În epoca exodului, mulți consilieri ai lui Moise credeau în această Trinitate. Cu toate acestea, conceptul de Elohim trinitar nu a făcut niciodată cu adevărat parte din teologia ebraică înainte de momentul în care iudeii au trecut sub influența politică a babilonienilor.

96:1.9 (1053.7) *6. Nume diverse.* Semiților nu le plăcea să pronunțe numele Deității lor. Ei au recurs deci, din când în când, la numeroase apelative precum: Spiritul lui Dumnezeu, Domnul, Îngerul Domnului, Atotputernicul, Sfântul, Preaînaltul, Adonai, Cel Îmbătrânit de Zile, Domnul Dumnezeu al Israelului, Creatorul Cerului și al Pământului, Kyrios, Iah, Domnul Oștirilor Tatălui care este în ceruri.

96:1.10 (1053.8) *Iehova* este o expresie recent folosită pentru a desemna conceptul desăvârșit de Yahweh, care a apărut în cele din urmă prin evoluția din cursul îndelungatei experiențe a evreilor. Dar numele de Iehova nu a fost utilizat decât cu o mie cinci sute de ani după epoca lui Isus.

96:1.11 (1054.1) Până către anul 2.000 dinaintea erei creștine, muntele Sinai era un vulcan activ cu intermitențe; s-au produs erupții ocazionale până în epoca șederii israeliților în această regiune. Focul și fumul, precum și tunetele exploziilor care însoțeau erupțiile acestui munte vulcanic, inspirau un respect temător beduinilor din

regiunile învecinate; acestea îi impresionau puternic și le provoca o mare teamă de Yahweh. Acest spirit al muntelui Horeb a devenit mai târziu Dumnezeu semitelor evrei, și ei au sfârșit prin a crede în supremația sa asupra tuturor celorlalți zei.

96:1.12 (1054.2) Canaanii îl respectaseră multă vreme pe Yahweh, însă, printre ei, mulți keniți credeau mai mult sau mai puțin în El Elyon, suprazeul religiei Salemului; totuși, majoritatea canaanitelor rămâneau vag atașați de adorarea Celor Îmbătrâniți zeități tribale. Ei nu erau prea dornici să-și abandoneze zeitățile lor naționale în favoarea unui Dumnezeu internațional, ca să nu spunem interplanetar. Mintea lor nu era deschisă unei deități universale, și aceasta pentru că aceste triburi au continuat să adore deitățile lor tribale, cuprinzându-i și pe Yahweh și pe vițeeii de argint și de aur simbolizând conceptul pe care păstorii beduini și-l făceau despre spiritul vulcanului Sinai.

96:1.13 (1054.3) Sirienii, în vreme ce îi adoraau pe zeii lor, credeau și în Yahweh al evreilor, căci profeții lui au spus regelui Siriei: „Zeii lor sunt zeii dealurilor; ei au fost deci mai tari decât noi; dar haideți să luptăm cu ei pe câmpie și vom fi cu siguranță mai tari decât ei.”

96:1.14 (1054.4) Pe măsură ce cultura lor a progresat, oamenii i-au subordonat pe zeii lor minori unei zeități supreme; expresia „pe Jupiter” nu persistă decât ca o exclamație. Monoteiștii îi păstrează pe zeii lor subordonați ca spirite, demoni, Parce, Nereide, zâne, gnomi, pitici, zâne care prevestesc moartea, și ochiul rău. Evreii au trecut prin henoteism și au crezut multă vreme în existența altor zei decât Yahweh, dar ei socoteau, din ce în ce mai mult, că aceste zeități

străine erau subordonate lui Yahweh. Ei admiteau existența lui Kemoch, zeul amoriților, dar susțineau subordonarea sa lui Yahweh.

96:1.15 (1054.5) Printre teoriile umane despre Dumnezeu, ideea de Yahweh este cea care a suferit dezvoltarea cea mai extinsă. Nu se poate compara evoluția ei progresivă decât cu metamorfoza conceptului de Buddha din Asia, care a condus la conceptul de Absolut Universal, după cum conceptul de Yahweh a condus în cele din urmă la conceptul de Tată Universal. Ar trebui înțeles acest fapt istoric: iudeii și-au schimbat astfel punctul lor de vedere asupra Deității de la zeul tribal al Muntelui Horeb până la Tatăl Creator iubitor și îndurător al epocii ulterioare, dar nu i-au schimbat și numele; de-a lungul întregii lor istorii, ei au continuat să numească Yahweh acest concept în evoluție al Deității.

2. Popoarele Semitice

96:2.1 (1054.6) Semiții din est erau cavaleri bine organizați și bine conduși, care au invadat regiunile orientale ale fecundei semiluni fertile și s-au unit cu babilonienii. Caldeenii, lângă Ur, se numărau printre semiții orientali cei mai evoluți. Fenicienii erau un grup superior și bine organizat de semiți de sânge amestecat, care ocupa sectorul vestic al Palestinei, de-a lungul coastei mediteraneene. Din punct de vedere rasial, semiții figurau printre popoarele Urantieii cele mai amestecate; sângele lor conținea factori ereditari de la aproape toate cele nouă rase ale lumii.

96:2.2 (1054.7) De nenumărate ori, semiții arabi și-au făcut drum spre nordul Pământului Făgăduinței, ținuturile în care „curgeau pâraie de lapte și de miere”, dar ei au fost de fiecare dată expulzați de acolo de semiții și de hitiții din nord mai bine organizați și mult mai civilizați. Mai târziu, în cursul unei perioade de foamete neobișnuit de gravă, acești beduini au intrat în mare număr în Egipt ca lucrători contractuali pentru muncile publice egiptene. Ei nu puteau decât să îndure experiența amară a înrobirii în truda de zi cu zi a muncitorilor asupriți din valea Nilului.

96:2.3 (1055.1) Numai după epoca lui Machiventa Melchizedek și a lui Avraam, anumite triburi ale semiților, avându-se în vedere credințele lor religioase particulare, au fost numite copiii Israelului, iar mai târziu evrei, iudei, și „poporul ales”. Avraam nu era Tatăl rasial al tuturor evreilor; el nu era nici chiar strămoșul tuturor beduinilor semiți care au fost ținuți captivi în Egipt. Este adevărat că descendența sa, la ieșirea ei din Egipt, a format nucleul poporului iudeu ulterior, dar vasta majoritate a bărbaților și a femeilor care au fost încorporați în clanurile Israelului nu stătuseră niciodată în Egipt. Ea era formată numai din însoțitori nomazi, care s-au decis să-l urmeze pe Moise ca șef, în timp ce copiii Israelului și asociații lor semiți din Egipt traversau nordul Arabiei.

96:2.4 (1055.2) Învățătura lui Melchizedek privitoare la El Elyon, cel Preaînalt, și alianța grației divine prin credință fuseseră în mare măsură uitate în epoca aservirii de către egipteni a popoarelor semite, care aveau ca în curând să formeze națiunea ebraică. Însă, pe

toată durata captivității lor, acești nomazi arabi au păstrat o vagă credință tradițională în Yahweh cu titlu de deitate rasială.

96:2.5 (1055.3) Yahweh a fost adorat de peste o sută de triburi arabe separate. În afară de o nuanță a conceptului de El Elyon al lui Melchizedek, care a persistat la clasele învățate din Egipt, incluzând și vițele amestecate ale evreilor și ale egiptenilor, religia masei sclavilor evrei captivi era o versiune modificată a ritualului antic al de magie și de sacrificiu al lui Yahweh.

3. Neasemuitul Moise

96:3.1 (1055.4) Începutul evoluției conceptelor și a ideilor ebraice cu privire la un Creator Suprem datează de la plecarea din Egipt a semiților sub conducerea lui Moise, acest mare șef, mare învățător și mare organizator. Mama sa aparținea familiei regale a Egiptului; tatăl său era un semit, ofițer de legătură dintre guvern și beduinii captivi. Moise poseda așadar calități provenite din surse rasiale superioare; strămoșii lui erau de sânge atât de amestecat, încât este imposibil a-l clasa într-un anume grup rasial. Dacă nu ar fi fost de acest tip mixt, el nu ar fi dat niciodată dovadă de o înzestrare și de o adaptabilitate atât de neobișnuite, care i-au permis să stăpânească hoarda diversificată care a sfârșit prin a se asocia beduinilor semiți care fugeau din Egipt către deșertul Arabiei sub conducerea lui.

96:3.2 (1055.5) În ciuda seducției culturii regatului Nilului, Moise s-a hotărât să împărtășească soarta poporului tatălui său. În epoca în

care acest mare organizator punea la punct planurile sale de eliberare în vremea lui a poporului tatălui său, beduinii captivi nu prea aveau nici o religie demnă de acest nume; ei erau practic privați de un concept autentic despre Dumnezeu și erau fără speranță în lume.

96:3.3 (1055.6) Nici un șef nu s-a apucat vreodată să reformeze și să înalțe un grup de ființe umane mai vrednice de milă, mai deprimare, mai descurajate și mai ignorante. Dar acești sclavi purtau posibilități latente de dezvoltare în liniile lor ereditare, și Moise pregătise un număr suficient de cadre instruite pentru a constitui un corp de organizatori eficient în perspectiva zilei revoltei și a loviturii de forță pentru dobândirea libertății. Acești oameni superiori fuseseră folosiți ca supraveghetori indigeni ai semenilor lor și primiseră o anumită educație mulțumită influenței lui Moise pe lângă conducătorii egipteni.

96:3.4 (1056.1) Moise s-a străduit să negocieze diplomatic libertatea tovarășilor lui semiți. El și fratele său au făcut, împreună cu regele Egiptului, un pact prin care au obținut permisiunea de a pleca în pace din valea Nilului în deșertul Arabiei. Ei trebuia să primească o plată în bani și în bunuri ca simbrerie a îndelungatului lor serviciu din Egipt. Dinspre partea lor, evreii se angajau să mențină relații de prietenie cu Faraonul și să nu facă parte din nici o alianță contra Egiptului. Dar, după aceea, regele a socotit oportun să repudieze tratatul pe motiv că spionii lui descoperiseră neloialitate la sclavii beduini. El a susținut că aceștia căutau libertatea pentru a se duce în deșert ca să îi organizeze pe nomazi împotriva Egiptului.

96:3.5 (1056.2) Dar Moise nu s-a descurajat; el aştepta vremea sa. La mai puţin de un an, în vreme ce forţele militare egiptene erau în întregime ocupate cu rezistenţa lor în faţa asalturilor simultane ale unei puternice presiuni libiene care venea din sud şi ale unei invazii navale greceşti în nord, acest organizator cutezător şi-a condus compatrioţii în afara Egiptului, în decursul unei fugi nocturne spectaculare. Această evadare a fost cu grijă pregătită şi cu pricepere executată. Iar operaţiunea a reuşit, în ciuda unei aprige urmăriri de către Faraon, cu o mică trupă de egipteni. Aceasta a fost decimată de defensiva fugarilor, cărora le-a şi lăsat în urmă multă pradă, şi mai sporită de jaful la care se dedau mulţimile de sclavi îndreptându-se către căminul lor ancestral din deşert.

4. Proclamarea lui Yahweh

96:4.1 (1056.3) Evoluţia şi rafinarea învăţăturii lui Moise au influenţat aproape jumătate din lume, şi continuă încă să o influenţeze chiar şi în secolul al douăzecilea. Moise înţelegea filozofia religioasă egipteană cea mai avansată, dar beduinii sclavi nu cunoşteau aproape nimic din aceste învăţături; dimpotrivă, ei nu uitaseră niciodată în întregime zeul muntelui Horeb, pe care strămoşii lor îl numiseră Yahweh.

96:4.2 (1056.4) Moise auzise vorbindu-se de învăţăturile lui Machiventa Melchizedek atât de la tatăl său cât şi de la mama sa; comunitatea lor de credinţă religioasă explica căsătoria îndrăzneată a unei femei de

sânge regal și a unui bărbat dintr-o rasă captivă. Socrul lui Moise era un kenit adorator al lui El Elyon, dar părinții emancipatorului credeau în El Shaddai. Moise a fost deci crescut ca un el-shaddaist; sub influența socrului său, el a devenit un El Elyonist; și, în epoca staționării evreilor în jurul muntelui Sinai după exodul din Egipt, el formulase un nou concept lărgit despre Deitate provenit din toate credințele lui anterioare. El s-a decis cu înțelepciune să-l proclame poporului său ca pe un concept lărgit despre Yahweh, zeul lor tribal de odinioară.

96:4.3 (1056.5) Moise se străduise să propovăduiască ideea de El Elyon acestor beduini, însă, înainte de a părăsi Egiptul, el dobândise convingerea că ei nu ar înțelege niciodată întru totul această doctrină. El s-a oprit deci la un compromis care consta în adoptarea zeului lor tribal al deșertului ca singur și unic zeu al celor care îl urmaseră. Moise nu a propovăduit în mod explicit că diversele popoare și națiuni nu trebuie să aibă alți zei, dar el a susținut cu hotărâre, și mai ales pe lângă evrei, că Yahweh îi domina pe toți ceilalți. Însă Moise a fost întotdeauna stânjenit de situația supărătoare de a trebui să prezinte acestor sclavi ignoranți noua sa idee superioară de Deitate sub deghizarea străvechii denumiri de Yahweh, care fusese întotdeauna simbolizată de vițelul de aur al triburilor beduine.

96:4.4 (1056.6) Faptul că Yahweh era zeul evreilor care fugeau explică de ce s-au oprit ei atâta timp înaintea muntelui sfânt din Sinai și de ce

acolo s-a întâmplat ca ei să primească cele Zece Porunci pe care Moise le-a promulgat în numele lui Yahweh zeul lui Horeb.

96:4.5 (1057.1) În timpul acestei lungi șederi înaintea muntelui Sinai, ceremonialul religios al noului cult evreu în evoluție a fost mai bine pus la punct. Moise nu pare a fi reușit vreodată să stabilească ceremonialul lui cultural oarecum mai evoluat, nici să păstreze intact grupul fidelilor săi timp de un sfert de secol, fără violenta erupție a lui Horeb, care s-a produs în cursul celei de-a treia săptămâni a șederii lor de adorare de la baza sa. „Muntele lui Yahweh era consumat în foc, și fumul arăta ca acela al unui cuptor, și tot muntele se cutremura foarte tare.” La vederea acestui cataclism, nu este surprinzător că Moise a putut grava, în memoria fraților lui, învățătura că Dumnezeu lor era „puternic și teribil, un foc devorator, redutabil și atotputernic”.

96:4.6 (1057.2) Moise a proclamat că Yahweh era Domnul Dumnezeu al Israelului, care selectase evreii ca fiind poporul lui ales. Clădind o nouă națiune, el a naționalizat cu înțelepciune învățăturile lui religioase, spunând partizanilor lui că Yahweh era un adevărat tiran, un „dumnezeu gelos”. El căuta totuși să lărgască concepția lor de divinitate, învățându-i că Yahweh era un „Dumnezeu al spiritelor de orice carne” și zicându-le: „Dumnezeul etern este refugiul tău, și dedesubtul tău sunt brațele eterne.” Moise propovăduia că Yahweh era un Dumnezeu care respecta alianța lor; că el „nu vă va abandona, nu vă va distruge și nu va uita alianța părinților voștri, deoarece Domnul vă iubește și nu uită jurământul pe care l-a făcut părinților voștri.”

96:4.7 (1057.3) Moise a făcut un efort eroic pentru a-l înălța pe Yahweh la demnitatea unei Deități supreme, până când l-a prezentat ca pe „Dumnezeul adevărului, imparțial, just și drept, în toate căile sale.” Cu toate acestea, în ciuda acestei învățături elevate, înțelegerea limitată a partizanilor săi a făcut necesar să se vorbească de Dumnezeu ca fiind o imagine a omului, supus crizelor de mânie, de furie și de severitate, și chiar răzbunător și ușor influențabil de către conduita oamenilor.

96:4.8 (1057.4) Grație învățăturilor lui Moise, Yahweh, acest zeu tribal al naturii, a devenit Domnul Dumnezeu al Israelului care i-a urmat pe evrei în deșert, și chiar și în exil, unde a fost curând conceput ca Dumnezeu al tuturor popoarelor. Captivitatea ulterioară care i-a aservit pe iudei Babilonului a eliberat definitiv conceptul, aflat în evoluție, de Yahweh și l-a făcut să își asume rolul monoteist de Dumnezeu al tuturor națiunilor.

96:4.9 (1057.5) Trăsătura extraordinară și remarcabilă a istoriei religioase a evreilor privește această evoluție continuă a conceptului de Deitate plecând de la zeul primitiv al muntelui Horeb. Prin învățăturile îndrumătorilor lor spirituali succesivi, ei au atins înaltul grad de dezvoltare descris în doctrinele divine ale celor doi Isaia, care au proclamat conceptul magnific de Tată Creator iubitor și îndurător.

5. Învățăturile lui Moise

96:5.1 (1057.6) Moise a întruchipat în chip extraordinar calitățile de șef militar, de organizator social și de învățător religios. Cu titlu individual, el a fost instructorul și conducătorul cel mai important din lume, între epoca lui Machiventa și cea a lui Isus. Moise a încercat să introducă în Israel multe reforme, dintre care nu rămâne nici o urmă scrisă. În decursul unei singure vieți umane, el a făcut să iasă din sclavie și dintr-o hoinăreală necivilizată hoarda poliglotă care se numește evrei, în vreme ce a pus temelia pentru nașterea ulterioară a unei națiuni și pentru perpetuarea unei rase.

96:5.2 (1057.7) Există foarte puține consemnări ale marii lucrări a lui Moise, deoarece evreii nu aveau nici un limbaj scris în vremea exodului. Arhivele epocii și faptele lui Moise au provenit din tradițiile care străbătuseră peste o mie de ani după moartea marelui conducător.

96:5.3 (1058.1) Un mare număr de progrese pe care le-a adus Moise, depășind religia egiptenilor și a triburilor levantine din împrejurimi, s-au datorat tradițiilor kenite din epoca lui Melchizedek. Fără învățătura dată de Machiventa lui Avraam și contemporanilor lui, evreii ar fi ieșit din Egipt într-o ignoranță jalnică. Moise și socrul său Jetro au reunit vestigiile tradițiilor din vremea lui Melchizedek, și aceste învățături, alăturate științei egiptenilor, l-au călăuzit pe Moise în crearea religiei și a ritualului îmbunătățit al israeliților. Moise era un organizator; el a ales ceea ce era cel mai bun din religia și din moravurile Egiptului și ale Palestinei, și, asociind aceste practici

tradițiilor învățăturilor lui Melchizedek, el a organizat sistemul ceremonial ebraic de adorare.

96:5.4 (1058.2) Moise credea în Providență; el se lăsase complet câștigat de doctrinele Egiptului privitoare la controlul supranatural al Nilului și al altor elemente ale naturii. El avea o mare viziune asupra lui Dumnezeu, și era cu desăvârșire sincer atunci când îi învăța pe evrei că, dacă ar accepta să-i dea ascultare lui Dumnezeu, „el vă va iubi, vă va binecuvânta și vă va înmulți; el va înmulți rodul pântecelor voastre și rodul pământurilor voastre - grâul, vinul, uleiul și turmele voastre. Voi veți prospera deasupra tuturor popoarelor, și Domnul vostru Dumnezeu va lua toate bolile voastre și nu vă va pricinui nici una din rănilile foarte grave ale Egiptului.” Moise a zis chiar și: „Amintiți-vă de Domnul vostru Dumnezeu, căci ele este cel care dă puterea de a obține bogăția.” „Voi veți da cu împrumut multor națiuni, însă nu veți lua cu împrumut. Voi veți domina peste multe națiuni, dar ele nu vor domina peste voi.”

96:5.5 (1058.3) Însă era cu adevărat trist să îl observi pe Moise, acest mare gânditor, încercând să adapteze sublimul lui concept de El Elyon, cel Preaînalt, la înțelegerea evreilor ignoranți și incuți. În adunarea statului său major, el a zis cu o voce tunătoare: „Domnul vostru Dumnezeu este un singur Dumnezeu; nu este nici unul în afară de el”, în timp ce mulțimii amestecate el i-a pus întrebarea: „Cine dintre toți zeii este asemeni Dumnezeului vostru?” Moise s-a ridicat cu curaj și cu un succes parțial împotriva fetișurilor și a

idolatriei; el a declarat: „Voi nu ați văzut nici un chip în ziua când Dumnezeu v-a vorbit la Horeb în mijlocul focului.” El a interzis, de asemenea, să se reproducă orice fel de imagini.

96:5.6 (1058.4) Moise se temea să proclame îndurarea lui Yahweh; el prefera să inspire poporului său frica de justiția lui Dumnezeu, proclamând: „Domnul vostru Dumnezeu este Dumnezeul Dumnezeilor, Domnul Domnilor, un mare Dumnezeu, un Dumnezeu puternic și teribil care nu este prea îngăduitor cu oamenii.” Mai mult, el căutat să domine clanurile turbulente atunci când a declarat: „Dumnezeul vostru ucide atunci când nu îi dați ascultare; el vindecă și dă viață atunci când îl ascultați”. Dar Moise propovăduia acestor triburi că vor deveni poporul ales al lui Dumnezeu cu singura condiție ca ele să „păstreze toate poruncile și să se supună tuturor poveștelor sale.”

96:5.7 (1058.5) În timpul acestor timpuri îndepărtate, nu prea li s-a vorbit evreilor despre îndurarea lui Dumnezeu. Ei au auzit vorbindu-se de Dumnezeu ca „Atotputernicul; Domnul este un războinic, Dumnezeul bătăliilor, glorios în putere, care îi taie în bucățele pe inamicii lui”. „Domnul vostru Dumnezeu merge în mijlocul taberei voastre pentru a vă izbăvi.” Israelii credeau că Dumnezeul lor îi iubea, dar și că a „împietrit inima Faraonului” și i-a „blestemat pe dușmanii lor”.

96:5.8 (1058.6) Deși Moise a prezentat copiilor Israelului fulgerătoare vederi de ansamblu ale unei Deități universale și binevoitoare, conceptul lor, de zi cu zi, de Yahweh era în ansamblu acela de un Dumnezeu aproape cu nimic mai bun decât zeii tribali ai popoarelor

din vecinătate. Conceptul lor de Dumnezeu era grosolan, primitiv și antropomorfic. După moartea lui Moise, aceste triburi beduine au revenit rapid la ideile semi-barbare ale Celor Îmbătrâniți lor zei de la muntele Horeb și din deșert. Viziunea lărgită și sublimă asupra lui Dumnezeu pe care Moise a prezentat-o ocazional cadrelor sale subordonate a fost curând pierdută din vedere, în timp ce majoritatea populației revenea la adorarea vițelilor lor de aur care îl simbolizau pe Yahweh pentru păstorii din Palestina.

96:5.9 (1059.1) Când Moise a i-a predat conducerea evreilor lui Ioșua, el reunise deja mii de descendenți colaterali ai lui Avraam, ai lui Nahor, ai lui Lot și ai altor triburi înrudite, și le adunase într-o singură națiune de războinici pastorali, capabile să se întrețină prin propriile lor mijloace și să se guverneze parțial prin ele însele.

6. Conceptul de Dumnezeu după moartea lui Moise

96:6.1 (1059.2) După moartea lui Moise, conceptul său sublim de Yahweh a degenerat rapid; Ioșua și conducătorii Israelului au păstrat tradițiile mozaice ale Dumnezeului infinit de înțelept, binevoitor și atotputernic, dar oamenii de rând au revenit curând la străvechea idee de Yahweh, care se formase în deșert. Această întoarcere în urmă a conceptului Deității s-a accelerat sub domnia succesivă a mai multor șeici tribali așa-zisi Judecători.

96:6.2 (1059.3) Ascendentul extraordinarei personalități a lui Moise păstrase vie în inima partizanilor săi inspirația unui concept tot mai vast despre Dumnezeu; dar, de îndată ce ei au ajuns la pământurile fertile ale Palestinei, acești păstori nomazi s-au transformat rapid în fermieri stabili și destul de pașnici. Această evoluție a practicilor de viață și această schimbare a punctului de vedere religios a impus o transformare mai mult sau mai puțin completă a caracterului pe care ei îl atribuiau naturii Dumnezeului lor Yahweh. În epoca în care austerul, rudimentarul, exigentul și furtunosul Dumnezeu al deșertului din Sinai a început transmutarea care trebuia să-l facă mai târziu un Dumnezeu al iubirii, al justiției și al îndurării, evreii au pierdut aproape complet din vedere sublimele învățături ale lui Moise. Ei au fost foarte aproape de a pierde concepția de monoteism și șansa lor de a deveni poporul care trebuia să servească ca verigă esențială în evoluția spirituală a Urantie, grupul care va conserva învățătura lui Melchizedek despre un Dumnezeu unic până în epoca încarnării unui Fiu de consacrare al acestui Tată a toate și al tuturor.

96:6.3 (1059.4) Ioșua a căutat cu disperare să mențină, în mintea oamenilor tribului, conceptul unui Yahweh suprem pe care îl făcea să proclame: „Așa cum am fost cu Moise, așa voi fi și cu voi; nu vă voi uita și nu vă voi părăsi”. Ioșua a găsit necesar să predice o evanghelie severă poporului său necredincios, mult prea dispus să creadă în vechea religie autohtonă, dar puțin dornic să progreseze într-o religie a credinței și a dreptății. Substanța impusă de învățătura lui Ioșua a devenit: „Yahweh este un Dumnezeu sfânt; el este un Dumnezeu gelos; el nu iartă nici încălcările voastre de lege nici păcatele

voastre.” Conceptul cel mai elevat al acestei epoci îl descria pe Yahweh ca pe un „Dumnezeu al puterii, al judecății și al justiției.”

96:6.4 (1059.5) Însă, chiar și în cursul acestei epoci întunecate, învățători solitari apăreau din timp în timp și proclamau conceptul mozaic de divinitate: „Voi, copii ai slăbiciunii, nu puteți sluji Domnul, căci el este un Dumnezeu sfânt.” „Omul muritor să fie oare mai just decât Dumnezeu? Un om să fie oare mai pur decât creatorul său?” „Puteți voi să-l găsiți pe Dumnezeu căutându-l? Puteți voi descoperi la perfecție Atotputernicul? Iată, Dumnezeu este mare, și noi nu îl cunoaștem. Și Atotputernicul, nu îl putem descoperi.”

7. Psalmii și Cartea lui Iov

96:7.1 (1060.1) Sub îndrumarea șeicilor și ai preoților lor, evreii s-au răspândit în Palestina. Ei au alunecat înapoi în credințele lor ignorante din deșert, și s-au lăsat corupți de practicile religioase mai puțin evaluate ale canaaniților. Ei au devenit idolatri și desfrânați. Ideea lor de Dumnezeu cădea cu mult sub conceptele egiptene și mesopotamiene de Dumnezeu, care erau susținute de unele grupuri salemite supraviețuitoare, și care sunt menționate în câțiva dintre Psalmii din cartea lui Iov.

96:7.2 (1060.2) Psalmii sunt opera a cel puțin douăzeci de autori. Mulți dintre acești psalmi au fost scriși de învățători din Egipt și din Mesopotamia. În epoca în care Levantul venera zeii naturii, a rămas

un număr destul de mare de persoane care credeau în supremația lui El Elyon, Preaînaltul.

96:7.3 (1060.3) Nici o culegere de scrieri religioase nu exprimă o bogăție de devoțiune și de idei inspirate despre Dumnezeu egală aceleia a Cărții Psalmilor. Citind cu atenție această minunată compilație de literatură pioasă, ar fi de mare folos să se studieze sursa și cronologia particulară a fiecărui imn de slavă și de adorație, având în vedere că nici o altă culegere de scrieri nu acoperă o atât de lungă perioadă de timp. Cartea Psalmilor este culegerea a diverse concepte de Dumnezeu întreținute de credințele religiei din Salem în tot Levantul, și ea îmbrățișează toată perioada ținând de la Amenemope la Isaia. În psalmi, Dumnezeu este descris sub toate fazele concepției, de la ideea rudimentară a unei zeități tribale până la ideea mult amplificată a celor din urmă evrei, în care Yahweh este zugrăvit ca un șef iubitor și un Tată îndurător.

96:7.4 (1060.4) Văzut sub acest unghi, grupul de Psalmi constituie culegerea cea mai prețioasă și cea mai utilă de sentimente de devoțiune pe care o adunaseră oamenii dinainte de secolul al douăzecilea. Spiritul de adorare al aceste culegeri de imnuri îl transcende pe acela al tuturor celorlalte cărți sacre ale lumii.

96:7.5 (1060.5) Ideea împestrițată a Zeității prezente în Cartea lui Iov a fost elaborată de mai mult de douăzeci de învățători religioși din Mesopotamia în cursul unei perioade trei sute de ani. Citind conceptul sublim al divinității din această compilație de credințe mesopotamiene, se poate recunoaște că în vecinătatea Urului din

Caldeea s-a păstrat cel mai bine ideea unui Dumnezeu real în cursul vremurilor întunecate din Palestina.

96:7.6 (1060.6) Palestinienii pricepeau adesea înțelepciunea și puterea de pătrundere universală a lui Dumnezeu, însă rareori iubirea și îndurarea lui. Yahweh al acestei epoci „trimite spiritele rele ca să domine sufletul inamicilor lui”; el îi face să prospere pe proprii lui copii atunci când ei îi dau ascultare, în timp ce îi blestemă pe toți ceilalți și le pricinuieste dezastre. „El dezamăgește proiectele celor vicleni; el îi prinde pe cei deștepți în propriile lor înșelăciuni.”

96:7.7 (1060.7) Numai în Ur s-a ridicat o voce pentru a implora îndurarea lui Dumnezeu zicând: „El se va ruga lui Dumnezeu și va găsi grația sa și va vedea chipul său cu bucurie, căci Dumnezeu va da omului spiritul dreptății divine.” Așadar, din Ur s-a predicat, în acești termeni, mântuirea, grația divină prin credință: „El este îngăduitor cu cel care se căiește și zice: salvează-l de la căderea în groapă, căci am găsit o ispășire. Dacă cineva zice: am păcătuit și am pervertit ceea ce era drept, și asta nu mi-a folosit, Dumnezeu va izbăvi sufletul său de căderea în prăpastie, el va vedea lumina.” Niciodată, de la epoca lui Melchizedek, lumea levantină nu mai auzise un mesaj de salvare umană atât de vibrant și încurajator ca această extraordinară învățătură a lui Elihu, profet al Urului și pastor al credincioșilor salemiți, adică restul vechii colonii a lui Melchizedek din Mesopotamia.

96:7.8 (1061.1) Acesta est modul în care restul de misionari ai Salemului din Mesopotamia au menținut lumina adevărului în cursul perioadei de dezorganizare a popoarelor ebraice până la apariția primei și

lungii serii neîntrerupte de învățători ai Israelului. Concept după concept, ei au clădit până când au ajuns la realizarea idealului de Tată Universal și de Tată Creator a toate și al tuturor, apogeul evoluției conceptului de Yahweh.

96:7.9 (1061.2)

[Prezentat de un Melchizedek al Nebadonului]